

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 28.08.1973, sp. zn. 3 Co 98/73, ECLI:CZ:NS:1973:3.CO.98.1973.1

Číslo: 7/1975

Právní věta: O poberanie dôchodku ide aj vtedy, ak dôchodok nebol v určitom čase dôchodcovi vyplávaný, bol však zadržovaný a použitý na uhradenie zisteného preplatku na dôchodku.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 28.08.1973

Spisová značka: 3 Co 98/73

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 59
§ 107g

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Bratislave zrušil rozhodnutia Správy dôchodkov v Bratislave, týkajúce sa vdovského dôchodku navrhovateľky. Zrušenie rozhodnutí odôvodnil tým, že Správa dôchodkov, hoci rozhodnutiami zúčtováva obdobie od októbra 1971 do marca 1972, pojala do nich aj neuhradené preplatky z predchádzajúceho obdobia; tieto preplatky boli však už zúčtované osobitnými rozhodnutiami. Okrem toho bol súd prvého stupňa tohto názoru, že „keď Správa dôchodkov od augusta, prípadne septembra 1971 navrhovateľke vdovský dôchodok (predtým krátený na 80,- Kčs pre súbeh so zárobkom) nepoukazovala, pretože ho zadržavala na dovtedy vzniknuté preplatky, nemohol navrhovateľke vzniknúť preplatok, lebo neprijala niečo, čo by jej nepatrilo“.

Správa dôchodkov navrhovala v odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa, aby preskúmané rozhodnutia boli potvrdené. Uviedla, že staršie zúčtovacie rozhodnutia neobsahujú odôvodnenie vzniku preplatku ani právne poučenie a nemajú ďalšie náležitosti vykonateľného rozhodnutia. Okrem toho namietala nesprávnosť názoru súdu prvého stupňa, že navrhovateľke nemohol vzniknúť preplatok na vdovskom dôchodku, ak jej nebola v niektorom období vyplácaná určitá suma z titulu dôchodku. Konečne namietala, že napadnuté uznesenie neustaluje vzájomný vzťah medzi účastníkmi ako to má byť v prípade zrušujúceho uznesenia podľa ustanovenia § 249 O. s. p.

Navrhovateľka sa vo vyjadrení na odvolanie Správy dôchodkov domáhala, aby jej Správa oznámila, v akej sume bude vyplácať vdovský dôchodok. Domnieva sa, že jej dôchodok po krátení by mal činiť 232,- Kčs.

Najvyšší súd SR zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie a na nové rozhodnutie.

Z odôvodnenia:

Povinnosťou súdu v konaní podľa ustanovenia § 244 a nals. O. s. p. je zistiť, či preskúmané rozhodnutie zodpovedá príslušným právnym predpisom. Svoj právny názor v tomto zmysle vyjadrí súd v odôvodnení uznesenia. Právny názor súdu vyústi buď v potvrdení preskúmaného rozhodnutia, alebo v jeho zrušení. Ak súd zruší preskúmané rozhodnutie, je orgán, ktorý ho vydal, viazaný právnym názorom súdu (§ 249 ods. 3 O. s. p.). Preto právny názor musí súd vyložiť jasne a presne, aby ho orgán, ktorý preskúmané rozhodnutie vydal, mohol realizovať.

Uznesenie súdu prvého stupňa v prejednávanej veci nezodpovedá týmto hľadiskám. Správa dôchodkov správne namieta, že súd právny vzťah medzi ňou a navrhovateľkou neujasnil. Keďže predmetom preskúmania boli rozhodnutia o preplatku navrhovateľky na vdovskom dôchodku (zo zúčtovania preddavkov v zmysle ustanovenia § 59 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb.) a za obdobia v rozhodnutí uvedené, bolo povinnosťou súdu zistiť a v odôvodnení uznesenia vysloviť, či vznikol preplatok za uvedené obdobia a či zaň navrhovateľka zodpovedá.

Súd prvého stupňa vyslovil právny názor, že za obdobie od augusta 1971 nemohol vzniknúť preplatok na vdovskom dôchodku, lebo pre súbeh so zárobkom krátený dôchodok Správa dôchodkov navrhovateľke nevyplácala, ale ho zadržovala na predtým vykázaný preplatok.

Tento názor nemožno považovať za správny. I keď navrhovateľka v určitom období dôchodok efektívne nedostávala, tým, že jej bol zadržovaný na vykázaný preplatok, bola jeho poberateľkou, lebo o túto sumu sa jej znižoval preplatok, ktorý by inak z vlastných prostriedkov musela hrať.

Bude preto v ďalšom konaní treba, aby súd prvého stupňa zistil presne za jednotlivé zúčtované obdobia, či vznikol preplatok na vdovskom dôchodku navrhovateľky, či táto zaň zodpovedá a či prípadne predchádzajúcim rozhodnutím Správy dôchodkov už o niektorom období nebolo rozhodnuté. Súd musí urobiť o každom zúčtovanom období závery osobitne, lebo všeobecné závery v tomto smere robia napadnuté uznesenie nepreskúmateľným.

Odvolací súd preto zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 O. s. p.